

Spørgsmålet er blot, om vi kan opnå de samme eller bedre udbytter af ginsengroden ved dyrkning i Danmark via forbedrede dyrkningsmetoder og/eller forædling hen mod et øget indhold af aktive stoffer.

Dyrkning

Produktionstiden for ginseng er typisk 3-5 år før roden høstes. Resultater fra mindre dyrkningsarealer tyder på, at man i Danmark kan opnå de samme høst-udbytter som i USA og Canada. En god høst giver op til 2500-3000 kg/ha af tørret rod. Markedsprisen for tørret ginsengrod er ca. 350 kr./kg, men svinger meget. Budgettal fra Canada viser, at omkostningerne ved en 4 års ginsengproduktion ligger på ca. 0,6-0,7 mio. kr./ha, og at afgrøden kan afsættes til ca. 1,0 mio. kr./ha.

Ginseng dyrkes normalt på vel-drænede højbede, der etableres ved pløjning (foto 3). Frøet kræver en lang forbehandling for at kunne spire. Traditionelt sås forbeholdt frø om efteråret og dækkes med halm, som beskytter mod frost og ukrudt samt holder på fugten. Fra frøhøst til spiring går typisk ca. 18 måneder, og gennemsnitligt spirer kun 60% af frøene (foto 4). Frøbehandling og spiring af ginseng vil blive beskrevet mere indgående i senere numre af Grøn Viden, der også vil indeholde flere detaljerede oplysninger om selve dyrkningen og om mulighederne for forædling af ginseng.

Efter tredje år kan man høste roden, hvilket kan foregå med en modificeret løgfrilægger.

Amerikansk ginseng vokser bedst ved ca. 70-80% skygge. Dens naturlige vækstområder er derfor skove, hvor træerne sørger

for den nødvendige skygge. Ved dyrkning på åbne arealer er det nødvendigt at overdække med skyggenet (foto 3).

Dyrkning af ginseng i USA og Canada har vist, at svampeangreb er et problem, hvilket endnu ikke er observeret i Danmark. Man skal dog være opmærksom på de svampesygdomme, der findes i USA og Canada, da frøet endnu importeres fra de lande. Derimod viser danske dyrkningsforsøg, at angreb fra skadedyr (især snegle) kan være et problem i de første vækstår. Desuden er ginseng meget følsom overfor konkurrencen fra ukrudt, og skal derfor renholdes meget intensivt.

Arealer, der har været benyttet til dyrkning af ginseng, kan normalt ikke genanvendes til ginseng. Selv efter mange år kan udbyttet være betragteligt lavere og sygdomspresset stort.

Grøn Viden indeholder resultater og erfaringer fra Danmarks JordbrugsForskning.

Grøn Viden udkommer i en husdyr-, en markbrugs- og en havebrugsserie, der alle henvender sig til konsulenter og interesserede jordbrugere i videste betydning.

Abonnement kan tegnes hos Danmarks JordbrugsForskning Forskningscenter Foulum Postboks 50, 8830 Tjele Tlf. 89 99 16 15 / www.agrsci.dk

Prisen for 2000: Markbrugsserien kr. 210, husdyrbrugsserien kr. 150 og havebrugsserien kr. 125.

Adresseændringer meddeles særskilt for de tre serier til postvæsenet.

Redaktør: Britt-Ea Jensen og Anders Correll (ansvarshavende)

Tryk: Rounborgs grafiske hus

ISSN 0903-0719

Produktion, rådgivning og afsætning i Danmark

Grønt Center, et udviklingscenter for landbrug, agro- og levnedsmiddelindustri, foretager i øjeblikket dyrkningsforsøg med ginseng i samarbejde med en række landmænd. DJF i Årlev står for bl.a. formering, forarbejdning og kemisk analyse af plantemateriale. Vil man i gang med at dyrke ginseng, kan man derfor henvende sig til enten Grønt Center eller DJF i Årlev.

En række firmaer og forskere har i nogen tid arbejdet med at udvikle en dansk produktion af andre medicinalplanter end ginseng. Et væsentligt problem er mangel på information om produktion af småplanter og frø, dyrkningsvejledninger og afsætning af det færdige produkt. Derfor er der i år 2000 oprettet Center for Dansk Plantemedicin, som på hjemmesiden www.plantemedicin.org opbygger en oversigt over danske aktører. Råvareproducenter opfordres til at lade sig registrere på hjemmesiden, så der kan oprettes lokale ERFA-grupper, og medicinproducenter nemmere kan finde potentielle kontraktavlere.

Grøn Viden

Yderligere information om ginseng kan bl.a. findes i flg. bøger:

- Weber, H. Chr., Zeuske, D. og Imhof, S. (1998). Ginseng in Europe, Proceedings of the First European Ginseng Congress. Philipps-Universität, Marburg, Germany.
- Scott Persons, W. (1994). American Ginseng - Green Gold. Bright Mountain Books, Inc., North Carolina, USA.
- Oliver, A. L. (1998). Ginseng Production Guide for Commercial Growers. B. C. Ministry of Agriculture, Fisheries and Food, Victoria.

Konklusion

- Ginseng benyttes for at øge kroppens modstandskraft mod sygdomme og menneskers fysiske og psykiske præstationer. Ginseng kan muligvis modvirke udviklingen af cancer. Til naturmedicin benyttes kun roden.
- De aktive indholdsstoffer i amerikansk ginseng (*Panax quinquefolium* L.) anses for at være ginsenosider og polyacetylenere.
- Foreløbige resultater tyder på, at dansk dyrket ginseng er af mindst samme kvalitet med hensyn til aktive indholdsstoffer som ginseng dyrket i USA og Canada, og at tilfredsstillende udbytter kan opnås.
- Dyrkningsforsøg med ginseng i Danmark har vist, at angreb fra især snegle kan være et problem. Effektiv forebyggelse/bekæmpelse af ukrudt er nødvendig. Ginseng dyrkes i ca. 70-80% skygge i 3-5 år før roden høstes.

Foto 4.
Gingsengfrø

Foto 3. Dansk dyrkede ginsengplanter i højbede. Nettet sørger for den nødvendige skygge, da ginsengplanter vokser bedst ved ca. 70-80% skygge.

Havebrug nr. 136 • August 2000

Medicinalplanten Ginseng

Lars Porskjær Christensen, Erik Larsen, Kell Kristiansen, Martin Jensen og Jürgen Hansen
Afdeling for Prydplanter og Vegetabiliske Fødevarer, Forskningscenter Årlev, og
Poul H. Madsen, Grønt Center

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Danmarks JordbrugsForskning